

Pomoc i Porady

Poradnie i Biura Informacyjne

Niezależne poradnie oferują bezpłatne, poufne i bezstronne porady, dotyczące zatrudnienia, spraw mieszkaniowych, zasiłków, prawa, przepisów imigracyjnych, długów i spraw konsumenckich. Chociaż poradnia nie może polecić konkretnego prawnika, otrzymuje się od nich listę biur prawnych do wyboru. Wiele poradni, oprócz prowadzenia biur lokalnych, oferuje swoje usługi w innych miastach i osadach w określone dni w tygodniu. Prosimy o kliknięcie na poniższe linki w celu uzyskania informacji na temat godzin otwarcia i danych adresowych.

Inverness

Ness

Citizens Advice Bureau

<http://www.nesscab.co.uk/>

103 Academy Street, Inverness Telefon 01463 235345

Caithness

Caithness Citizens Advice Bureau

<http://www.cas.org.uk/WebOfficeDetails.aspx?id=16&letter=T>

7a Brabster Street, Thurso Telefon 01847 894243 or 896797

123 High Street, Wick Telephone 01955 605989

East Sutherland

East Sutherland Village Advisory Service

<http://www.hain.org.uk/index21.htm>

Golspie, Bonar Bridge, Brora, Helmsdale, Lairg, Dornoch

Telephone 01408 633000

Lochaber

Lochaber Citizens Advice Bureau

<http://www.hain.org.uk/index24.htm>

Dudley Road, Fort William,

Kinlochleven, Mallaig Telefon 01397 705311

Nairn

Nairn Citizens Advice Bureau

<http://www.hain.org.uk/index25.htm>

6 High Street, Nairn Telefon 01667 456677

Ross & Cromarty

<http://www.hain.org.uk/index28.htm> Ross and Cromarty Citizens Advice Bureau

<http://www.hain.org.uk/index28.htm>

Balallan, 4 Novar Road, Alness Telefon 01349 883333

4 church Street, Dingwall Telefon 01349 864850

<http://www.hain.org.uk/index28.htm>

Skye and Lochalsh

Skye and Lochalsh Citizens Advice Bureau

<http://www.hain.org.uk/index29.htm>

The Green, Portree, Isle of Skye Telefon 01478 612032

Dalsze informacje można znaleźć on-line, w serwisie [Advice Guide](#) prowadzonym przez Citizens Advice Bureau, jak również na stronie [Citizens Advice Scotland](#).
<http://www.adviceguide.org.uk/scotland.htm?region=scotland.htm>

Biura Obsługi Klienta Rady Regionu Highland

[Highland Council](#) jest władzą terytorialną, oferującą szereg kluczowych usług, skierowanych do ludzi mieszkających w regionie Highland Rada Regionu pobiera miejscowy podatek miejski, czyli [Council Tax](#) na pokrycie wydatków związanych z tymi usługami i posiada sieć punktów obsługi klienta tzw. [Service Points](#), które oferują dostęp do wszystkich oferowanych usług.

Służby Ratownicze

W sytuacjach alarmowych należy zadzwonić po pomoc na Policję, Pogotowie Ratunkowe lub Straż Pożarną. W przypadku wypadków związanych z morzem należy skontaktować się ze Strażą Przybrzeżną. Wszystkie te serwisy dostępne są pod nr **telefonu 999** i oferują wszystkim pomoc w sytuacjach alarmowych.

Straż Pożarna Regionu Highlands & Islands

Bezpłatna Kontrola Przeciwpożarowa w Domach

Rząd Szkocki razem z organizacją Scottish Fire Services prowadzą ogólnokrajową kampanię, promującą bezpieczeństwo przeciwpożarowe w domach pod nazwą ["Don't Give Fire a Home"](#). W powyższym serwisie można znaleźć linki do porad i informacji dotyczących środków bezpieczeństwa, które można zastosować w domu dla ochrony swojej rodziny przed pożarem.

Prewencja jest postrzegana jako klucz do zmniejszenia wypadków śmiertelnych i zranień, spowodowanych przez pożary. Wszyscy powinni współpracować ze Strażą Pożarną dla bezpieczeństwa własnego i innych. Prosimy o zajrzenie na stronę [Highlands and Islands Fire and Rescue](#) i kliknięcie na link [Community Safety Advice and Information](#) gdzie znajduje się 10 kluczowych zasad bezpieczeństwa, które wszyscy powinni znać.

Bezpłatna Kontrola Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego w Domach.

Ochotnicza Straż Pożarna oferuje bezpłatną Kontrolę Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego w domach mieszkańców regionu. Wizyty odbywają się jedynie po uprzednim ich uzgodnieniu.

- Wszystkie wizyty muszą być uprzednio uzgodnione.
- Strażacy, dokonujący sprawdzenia, zawsze są umundurowani, znają uzgodnione hasło i legitymują się.
- **Prosimy o nie wpuszczanie nikogo do domu bez uprzedniej identyfikacji.**

Całkowity czas przeznaczony na Kontrolę Bezpieczeństwa Przeciwożarowego w Domu może zająć, w zależności od sytuacji, między 30 a 45 minut.

Podczas kontroli w domu zostaną sprawdzone miejsca o potencjalnym ryzyku wystąpienia pożaru. Mieszkańcy otrzymają porady dotyczące instalacji i konserwacji czujników dymu jak również bezpieczeństwa przeciwpożarowego, ryzyka wystąpienia pożaru w kuchni, korzystania z materiałów łatwopalnych, świec, grzejników, kocy elektrycznych i niebezpieczeństwa związanego z substancjami szkodliwymi dla zdrowia.

Ponadto, mieszkańcy otrzymają pomoc w zaprojektowaniu planu ewakuacyjnego na wypadek pożaru w ich domu.

Wniosek o Bezpłatne Sprawdzenie Bezpieczeństwa Przeciwożarowego w Domu składamy wypełniając [formularz zgłoszeniowy on-line](#), lub kontaktując się z nami telefonicznie pod nr telefonu 01463 227000.

Informacje i Porady Prawne

System sądownictwa w Szkocji

Pomoc w kosztach związanych z obsługą prawną

System sądownictwa szkockiego składa się z dwóch działów:

<mailto:lochaberwomensaid@btopenworld.com>

- Spraw cywilnych, czyli sporów pomiędzy osobami prywatnymi i instytucjami. Np. rozwody, złamanie umowy lub eksmisja. Sprawy te odbywają się w **sądach cywilnych**.
- **Spraw kryminalnych**, w trakcie, których wysuwane są zarzuty przeciwko osobom prywatnym lub instytucjom. Mogą to być np. kradzieże, napady czy wykroczenia drogowe. Sprawy te odbywają się w **sądach kryminalnych**.

<mailto:lochaberwomensaid@btopenworld.com>

Każdy dział ma swoje własne sądy i procedury związane z rozsądzeniem spraw i apelacji.

<mailto:lochaberwomensaid@btopenworld.com>

Podczas spraw cywilnych lub kryminalnych, jeśli jesteśmy oskarżeni o przestępstwo lub bierzemy udział w sporze cywilnym, możemy potrzebować pomocy adwokata.

<mailto:lochaberwomensaid@btopenworld.com>

Należy jednak wybrać takiego, który specjalizuje się w danej dziedzinie prawa.

Pomoc w kosztach związanych z obsługą prawną

Ludzie o niskich dochodach mogą w pewnych okolicznościach otrzymać bezpłatną pomoc adwokacką (Legal Aid). Pomoc ta pozwala na rozwiązanie problemów prawnych tym, którzy w innym przypadku nie mogliby sobie na to pozwolić.

Organizacja **Scottish Legal Aid Board** może w uzasadnionych przypadkach zrefundować koszty pomocy prawnej i "reprezentacji", (kiedy zachodzi konieczność adwokata na rozprawie).

- *Civil legal assistance* jest pomocą przeznaczoną dla ludzi wymagających porady prawnej i „reprezentacji” w sprawach cywilnych.
- *Criminal legal assistance* jest pomocą przeznaczoną dla oskarżonych o przestępstwa kryminalne, obejmująca porady prawne oraz „reprezentację” na rozprawach.

Civil legal assistance składa się z dwóch elementów - *advice and assistance* (porada i pomoc) oraz *civil legal aid* (pomoc finansowa w sprawach cywilnych).

Podobnie *criminal legal assistance* składa się z *advice and assistance* (porada i pomoc) oraz *criminal legal aid* (pomoc finansowa w sprawach kryminalnych).

Więcej informacji można znaleźć na stronie [Scottish Legal Aid Board](#) oferującej również [brozury w innych językach](#) do ściągnięcia.

[Miejscowe Biuro Porad](#) powinno polecić odpowiedniego prawnika, można też [poszukać on-line](#) adwokata zarejestrowanego w Scottish Legal Aid Board. [advice_and_info](#)

W przypadku pobytu w areszcie policyjnym lub, jeśli zostały nam przedstawione zarzuty, można otrzymać bezpłatną poradę prawną z urzędu. W sądzie, zasady przydzielania adwokata z urzędu mogą zależeć od szeregu okoliczności.

Więcej informacji, dotyczących prawa i policji, można znaleźć na ich stronie w dziale [Law and Personal Safety](#).

Porady i informacje w sprawach imigracyjnych

Zarejestrowani doradcy w sprawach imigracyjnych

Wszyscy doradcy w sprawach imigracyjnych muszą być zarejestrowani w [Office of Immigration Services Commissioner \(OISC\)](#), lub muszą współpracować z [Citizens Advice Bureaux](#), które jest wyłączone z obowiązku rejestracji.

Przestępstwem jest udzielanie porad w sprawach imigracyjnych, jeśli nie jest się zarejestrowanym lub wyłączonym z obowiązku rejestracyjnego. Każda zarejestrowana, lub wyłączona z obowiązku rejestracji, agencja powinna legitymować się świadectwem wydanym przez OISC, gwarantującym spełnianie wymagań nałożonych przez OISC.

Na stronie [OISC website](#) można znaleźć listę doradców i biur doradczych (zarejestrowanych lub wyłączonych z obowiązku rejestracji). Można tu znaleźć informacje w wielu językach oraz dowiedzieć się jak złożyć skargę na doradcę imigracyjnego.

Adwokaci udzielający porad w sprawach imigracyjnych

Oprócz zarejestrowanych w OISC doradców, porad w sprawach imigracyjnych mogą udzielać prawnicy, zarejestrowani w stowarzyszeniu Law Society of Scotland. Ich strona posiada [wyszukiwarke](#), umożliwiającą znalezienie najbliższego prawnika, zajmującego się sprawami imigracyjnymi.

Relocation Advisory Service – Serwis doradczy do spraw przesiedleńczych.

Serwis RAS – Relocation Advisory Service wchodzi w skład projektu Fresh Talent Initiative. Jego głównym celem jest udzielanie informacji w sprawach praktycznych, takich jak imigracja ludzi pragnących zamieszkać w Szkocji nie tylko tymczasowo ale dla tych, którzy chcą się tu osiedlić.

W przypadku jakichkolwiek pytań prosimy o kontakt z Relocation Advisory Service w Glasgow. Wspecjalizowany zespół doradców oferuje wszechstronną pomoc i porady, dotyczące wszelkich aspektów, związanych z osiedleniem się w Szkocji. Serwis ten obejmuje sprawy związane z wizami i pozwoleniami o pracę, pomoc w szukaniu pracy i zakładaniu działalności gospodarczych jak również ogólne informacje, dotyczące życia w Szkocji. Serwis jest bezpłatny i dostępny dla wszystkich. Z zespołem Relocation Advisory Service można się skontaktować na wiele sposobów. Można skorzystać z formularza znajdującego się na stronie www.scotlandistheplace.com lub przesłać emaila na adres info@scotlandistheplace.com. Można również zatelefonować na nr +44 141 248 2808 a jeśli dzwoni się z poza UK na nr 0845 602 0297.

Prawo wyborcze

Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej (Austrii, Belgii, Republiki Czeskiej, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Niemiec, Grecji, Węgier, Włoch, Łotwy, Litwy, Luksemburga, Holandii, Polski, Portugalii, Republiki Słowacji, Słowenii, Hiszpanii, Szwecji) przebywający w UK przez 6 miesięcy lub dłużej mogą brać udział w wyborach do władz lokalnych, Parlamentu Szkockiego oraz Parlamentu Europejskiego.

Aby zostać wpisanym do rejestru **wyborców władz lokalnych** należy we właściwym czasie:

- mieszkać w danym rejonie;
- nie być formalnie pozbawionym prawa wyborczego;
- być pełnoprawnym obywatelem Commonwealth'u, Republiki Irlandii lub Unii Europejskiej;
- być w wieku wyborczym.

Wiek wyborczy w Szkocji zaczyna się od 18 roku życia.

Wyborca nie ma prawa głosować:

- więcej niż raz w tym samym okręgu wyborczym, w jakichkolwiek wyborach do władz lokalnych; lub
- w więcej niż jednym okręgu wyborczym, w zwykłych wyborach do władz lokalnych regionu, który nie jest pojedynczym okręgiem wyborczym.

Aby umieścić swoje nazwisko na liście wyborców prosimy o wydrukowanie [Application to Register form](#), wypełnienie go i wysłanie do Electoral Registration Officer na którykolwiek z podanych na końcu adresów.

[Formularz zgłoszeniowy w języku polskim](#) jest dostępny do ściągnięcia ze strony [Electoral Commission](#).

Po otrzymaniu Formularza Rejestracyjnego (Application to Register form) do władz lokalnych i Parlamentu Szkocji miejscowy urzędnik (Electoral Registration Officer) wyśle na adres wyborcy dodatkowy formularz, przeznaczony dla chcących głosować w wyborach do Parlamentu Europejskiego w UK lub ojczyźnie.

Użyteczne linki

Ness

Citizens Advice Bureau <http://www.nesscab.co.uk/>

Citizens Advice Scotland <http://www.cas.org.uk>

Citizens Advice Bureau <http://www.cab.org.uk>

Highland Advice and Information Network

<http://www.hain.org.uk/index0.htm>

Advice Guide www.adviceguide.org.uk

"Don't Give Fire a Home" www.dontgivefireahome.com

Highland Council www.highland.gov.uk

Highlands and Islands Fire and Rescue Service www.hifrs.org

Scottish Legal Aid Board <http://www.slab.org.uk/>

Office of Immigration Services Commissioner (OISC) www.oisc.org.uk

Law Society of Scotland <http://www.lawscot.org.uk/find>

Electoral Commission website <http://www.electoralcommission.org.uk/>